

Uvodjenje
Geografsko Informacionog Sistema GIS
na teritoriji opštine Vlasotince
Primer dobre prakse

[Septembar 2011]

SADRŽAJ

INFORMACIJE O OPŠTINI	3
INFORMACIJE O PRIMERU DOBRE PRAKSE	4
1. Početno stanje: Kako je pripremljen projekat	4
2. Planirani ciljevi	4
3. Ostvarene aktivnosti	4
4. Postignuti rezultati	5
5. Promocija projekta	6
PREPORUKE	7

INFORMACIJE O OPŠTINI

Opština Vlasotince prostire se u jugostičnom delu Srbije, na području srednjeg i donjeg sliva reke Vlasine.

Na površini od 303km², u 48 naselja živi 33.312 stanovnika. Teritorija opštine Vlasotince administrativno pripada Jablaničkom okrugu. Graniči se sa četiri opštine: na severu, opštinom Gadžin Han; na severoistoku, opštinom Babušnica; na jugoistoku opštinom Crna Trava i na jugozapadu i zapadu sa opštinom Leskovac. Vlasotince (16.212) je najveće naselje i ujedno administrativni i ekonomski centar opštine.

Za saobraćajno-geografski položaj opštine Vlasotince, koji je tranzitnog karaktera, najvažnija je blizina međunarodnog koridora 10 (Beograd-Niš-Skoplje) u dolini Južne Morave. Kroz središte opštine prolazi magistralni putni pravac M9 od Pirota ka Prištini kao i regionalni put do Vlasinskog jezera.

Generalni plan Vlasotince 2020 za grad Vlasotince, usvojen je od strane SO Vlasotince 2006 godine i definisan opisom granice u Odluci o izradi GP SO Vlasotince broj 06-21/2002. od 23.08. 2002. godine.

Planski osnov za izradu GP bio je prostorni plan Republike Srbije. Generalnim planom potvrđen je jedan deo rešenja GUP-a iz 1996. godine ali je istovremeno izvršena racionalizacija korišćenja prostora i saobraćajne mreže, kao i usklađivanje sa započetim tendencijama transformacije prostora.

INFORMACIJE O PRIMERU DOBRE PRAKSE

1. Početno stanje: Kako je pripremljen projekat

U okviru aktivnosti u oblasti razvoja infrastrukture lokalne samouprave, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu je početkom 2008. godine iniciralo i sproveo analizu postojećeg stanja pristupa osnovnom dokumentu za gradnju - generalnom planu naselja. Opština Vlasotince bila je izabrana od strane Ministarstva kao jedna od 4 pilot opštine zajedno sa opštinama Lebane i Prokuplje i Leskovac.

Prilikom analize postojećeg stanja u lokalnim samoupravama, ustanovljeno je da su osnovne informacije o mogućnostima gradnje na određenoj lokaciji (kao što su namena površina, dozvoljena spratnosti po blokovima, infrastrukturna opremljenost, bruto građevinske površine i sl.) dostupne samo zaposlenima u nadležnim opštinskim službama, na čijim su računarima smešteni podaci a većina postojeće dokumentacije je još uvek bila u papirnom obliku. Rešavanje problema vezanih za gradjevinsko zemljište, urbanizam, uređenje prostora i rad komunalnih sistema spada u strateška pitanja u opštini Vlasotince, pa je bilo očekivano da bi se digitalizacijom podataka i njihovom dostupnošću široj javnosti poboljšale usluge korisnicima, pojednostavio i olakšao proces dobijanja dozvola i druge dokumentacije za građane i potencijalne investitore, a rad lokalne samouprave, pre svega odeljenja za urbanizam i proces izmene planova učinio efikasnijim.

2. Planirani ciljevi

Kako bi svim licima zainteresovanim za gradnju na određenoj lokaciji bilo omogućeno da nezavisno od nadležnih službi, elektronski pribave osnovne ažurne podatke iz generalnog plana naselja, na osnovu sprovedenih analiza, stručnjaci u Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu razvili su projekat pod nazivom „**Generalni plan naselja na web-u za naselja: Vlasotince, Lebane, Leskovac i Prokuplje**“. Implementacija ovog projekta u opštini Vlasotince započela je 2008. godine.

Cilj realizacije jednog ovako zahtevnog pilot projekta bio je da se da se uspostavi efikasniji i jedinstveni pristup građana prostorno planskoj dokumentaciji, sa jedne, i doprinese osavremenjivanju opštinskih/gradske uprave kroz osposobljavanje kadra za rad u geografskim informacionim sistemima (GIS), sa druge strane, što će u krajnjoj meri doprineti većoj transparentnosti i efikasnijem funkcionisanju lokalne samouprave.

3. Ostvarene aktivnosti

U sklopu implementacije projekta, koja je zaokružena za rekordnih šest meseci, za potrebe formiranja elektronskog javnog servisa u oblasti prostornog planiranja u opštinskoj upravi Vlasotince realizovano je:

- Nabavljen je neophodan hardver (server) i softver zasnovan na konceptu GIS (ESRI tehnologija); Opština Vlasotince obezbedila je ostatak neophodne infrastrukture: prostor, telefonske linije, lokalnu računarsku mrežu i izlaz na internet.

- Izvršena obuka kadrova opštinske uprave: upoznavanje sa osnovama GIS-a, upoznavanje sa metodama prikupljanja modeliranja, skladištenja i organizacije podataka, kao i praktičan rad u GIS softverskom okruženju.
- Kreirana jedinstvena baza podataka zasnovana na GP Vlasotince 2020. Interaktivni dokumenti publikovani na internet stranici opštine Vlasotince www.vlasotince.rs

4. Postignuti rezultati

Generalni plan Vlasotince 2020, kao osnovni dokument za gradnju na teritoriji grada Vlasotince, zahvaljujući opisanom projektu Ministarstva, postavljen je za potrebe opštinskih službi na internoj računarskoj mreži opštine Vlasotince i za potrebe građana na internetu kao interaktivna karta i kao takav definisan na duži vremenski period (deset godina).

Realizacijom projekta su ostvareni sledeći rezultati:

- Gradjanima i potencijalnim investitorima je omogućen je uvid u plansku dokumentaciju i katastarske podatke sa kućnog računara bez potrebe odlaska u službu za katastar.
- Povezivanjem GIS servera na lokalnu računarsku mrežu, službama u okviru opštinske uprave omogućen je pristup podacima što je doprinelo ubzanju procedura i efikasnijem rešavanju zahteva građana (na pr. štampanje izvoda iz GP Vlasotince).
- Omogućeno kvalitetnije donošenje odluka u lokalnoj samoupravi: efikasnost, objektivnost, ažurnost.
- Obezbedjene su pologe za izradu raznih programa, projekata i studija.
- Omogućeno je da se kroz postojeći dokument GP prati implementacija svih aktivnosti koje se realizuju u Vlasotincu i stvoren preduslov za njegovo jednostavno uklapanje u više planske dokumente, kao što je Prostorni Plan opštine Vlasotince i Regionalni Prostorni Plan Južnog Pomoravlja.
- Stvoreni uslovi za dalje unapredjenje planske dokumentacije zasnovane na GIS sistemu.

Opštini Vlasotince su iz sredstava programa PBILD, u maju 2011, odobrena sredstva u visini od 11.000 USD za unapredjenje GIS-a. Ova sredstva opština namerava da utroši za unapredjenje rada postojećeg sistema, digitalizacijom i postavljanjem na internet Prostornog plana opštine Vlasotince. Sledeći korak bila bi konverzija analognih podataka iz katastarskih planova – georeferenciranje katastarskih parcela čime će se stvoriti osnova za formiranje baze katastarskih parcela sa svim neophodnim podacima-adresnim registrom, definisanim pravilima gradnje, infrastrukturnim vodovima i sl.

GP Vlasotince 2020 na web-u 1

5. Promocija projekta

Opština Vlasotince je putem lokalnih medija redovno obavestavala javnost o samom projektu, toku realizacije, efektima i rezultatima koje on proizvodi. Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu je u okviru svojih aktivnosti aktivno promovisalo ovaj projekat i na nacionalnom nivou.

PREPORUKE

Ovaj projekat se može primeniti u bilo kojoj lokalnoj samoupravi u Republici Srbiji. Opština Vlasotince može drugim opštinama da ponudi razmenu iskustava, stručnu pomoć i savete prilikom implementacije. Na osnovu iskustava iz realizacije projekta nastale su sledeće preporuke od značaja za replikaciju projekta u drugim sredinama:

- Izbor adekvatnog hardvera i softvera: adekvatna GIS platforma, kapacitet servera i brzina interneta su od velikog značaja za korisnike kako u opštinskoj upravi, tako i za građane. Od značaja za lokalni samoupravu je izbor adekvatnog softvera koji omogućava dalji razvoj GIS u opštini, sa ciljem da se ostvari što je moguće bolje korišćenje podataka z auna predjenje rada opštinskih službi. Kapacitet servera i brzina interneta su od najvećeg značaja za građane koji podacima iz plana pristupaju sa svojih računara.
- Od velikog značaja je izbor opštinskog osoblja i njegova edukacija: ni najbolji softver i hardver ne mogu kompenzovati nekompetentnost ljudi. Preporuka je da se osim zaposlenih u lokalnoj samoupravi u obuku uključe i zaposleni iz javnih preduzeća koji bi u kasnijim fazama razvoja koristili GIS za prezentaciju rezultata svog rada.
- Pravilno i redovno održavanje aplikacije-ažuriranje podataka. Sve službe treba da se angažuju na redovnom pribavljanju ažuriranih podataka kako bi prikaz bio što približniji realnom stanju na terenu a građani dobijali tačne informacije.